

КАШҚАДАРЁ УЛКАН ЎЗГАРИШЛАР АРАФАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ҳудудлар ривожи, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бориши билан танишиши мақсадида 24 февраль куни Қашқадарё вилоятида бўлди.

Давлатимизнинг ижтимоий сиёсати ҳар бир маҳаллага кириб бориш ва аҳоли талабини манзилли ҳал этишга қаратилган. Қарши туманидаги Янги Батош маҳалласида ҳам инфратузилма изчил ривожлантирилмоқда. 2021 йилда ташкил топган маҳалла бўлгани боис бу ерда мактаб йўқ эди. 500 дан ортиқ ўғил-қиз 10 километр масофадаги мактабга қатнарди.

Яқинда бу ерда янги мактаб курилди. Президентимиз маҳаллага ташрифи чоғида уни кириб кўрди.

Мактаб 660 ўринли. Ўттиздан ортиқ синфоналар, кутубхона, мажмислар зали, ошхона, STEM лабораторияси, компьютер хонаси ва қасбга йўналтириш хоналари мавжуд. Очиқ ва ёник спорт майдончалари, йўл ҳаракати хавфсизлиги йўлаклари ташкил этилган.

Маълумки, мамлакатимизда ёшлилни камиди иккита чет тили ва битта замонавий хунарга ўргатиш мактаб таълимида асосий йўналиш сифатида белгиланган. Янги мактабда ҳам бунга шароти яратилган. Махсус жиҳозланган хоналарда ўқувчилик, заргарлик, пазандачилик, сартошлик, электротехника, компьютер ва мобил телефонларга хизмат кўрсатиш, робототехника бўйича касб сирларини ўрганади.

Давлатимиз раҳбари ўқувчилар билан мулоқотда бўлди.

– Шундай шароти яратапмизки, ўқувчилар мактабдан чет тилларини ва хунар ўрганиб чиқади. 11-синф ҳаётга йўлланма берувчи синф бўлади. Агар ҳар бир ёш шундай ўқб, жамиятда ўз ўрнини топса, Ўзбекистонимизга мустаҳкам замин бўлади, – деди Шавкат Мирзиёев.

Президент шу ерда қашқадарёлик ўқитувчилар билан сұхбатлашибди.

– Ҳар бир ислоҳотда, қарор қабул қилишда ўқитувчилар кўз олдимда бўлади, – деди давлат раҳбари. – Сир эмас, илгари болалар уч ойлаб пахтага чикариларди. Биргина Қашқадарёда 155 минг ўқувчи ўрнини ташкилди. Бунинг учун вилоятга 1 трилион маблағ ажратилди. 215 та мактаб курилди. Бугун Қашқадарё мактаблар сони бўйича республикада биринчи ўрнида. Ўқитувчиларнинг ойлик маёшлари ҳам оширилди. Албатта, буларни яна давом этирамиз. Лекин асосийси – сифат бўйлиши керак. Бу, аввало, ўқитувчиларнинг билимига, дунёқарасига, фидойилигига бўйли.

Учрашувда педагоглар ўз фамилияни ҳақида сўзлаб, фикр ва тақлифларини бўйларди.

Давлатимиз раҳбари Янги Батош маҳаласи аҳолисининг ҳаёти билан яқиндан таниши.

Бу ерда 4 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Худуд ободонлаштирилиб, тадбиркорлик ривожланмоқда. Тўқимачилик корхонаси, дорихона, минибанк, озиқ-овқат дўйонлари ва хизмат кўрсатиш устахоналари аҳоли хизматида.

2 >>>

Сирдар'ё вилояти | Миннатдорлик

Жонкуярлиги шу даражадаки...

Мактабда ишлабтанимга 38 йил тўлди. Бу даврда касаба уюшмасининг кўмаги ва эътиборини ҳамиша ҳисс этганим. Айниқса, яқинда юз берган чигал вазиятда бу ташкилотнинг чинакам ҳимоячи эканига яна бир бор гувоҳ бўлдим.

Гап шундаки, соглигим ёмонлашди ва бу меҳнат фойлиятимга тасъир қилди. Текширувлардан сунг шифокорлар овоз бойламларимда шўриши, сурункалиаринг ташхисини кўйиши. Шунингдек, касбга оид меҳнат қобилиятимнинг 20 фоизи йўқотилгани аниқланди. Бу касб касаллиги ҳисобланishi, зарар ва товон пули олиши мумкинлиги меҳнат қонунчилигимизда белгиланган тушунтирилди.

Ана шунда ҳамкасларим бу ишнинг охирiga етиш қийилиги, сансарорлик бўлишини айтиб қонуний ҳақларидан воз кечишига ундашди. Таваккал қилиб, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Сирдар'ё вилояти кенгашига мурожаат қилдим. У ерда меҳнатни муҳофаза қилиш бўйими етакчи мутахассиси Бердимурод Абдуллаевга касаллик ташхиси, иш ҳақлари ҳисобини бердим.

У менга иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сугурута қилиш шартномасига мувофиқ суругта компанияси зарар ва товон пуларини тўлаб беришини тушунтириди. Охирги 12 ойдаги ўртача иш ҳақларимга асосланниб 37 миллион 260 минг 612 сўм миқдорида бир йўла нафақ олишим, бунга кўшимча равишда 621 минг сўм миқдорида ойма-ой товон пули суругта компанияни шартини бўлди. Шундай қилиб, 2041 йилгача бўлган муддатда қарийб 176 миллион сўм ҳақ суругта томонидан ундириладиган бўлди. Суругта компаниясига мурожаат қилишинда ҳам ҳамроҳлик қилиб, барча ҳуқуқларим билан ташкилтирди. Жонкуярлиги шу даражадаки, товон пуллари ҳисобимга тушунишини ҳам назорат қилиб суриштириб турди.

Бу жараёнда фойлиятни шароитни бўлган соҳа эгаларига ҳавас қилдим. Уларга ташаккур ва миннатдорлик билдираман.

Иzzatoy YUSUPOV,
Сайхунобод туманидаги
28-умумталим мактаби ўқитувчisi

Фарғона вилояти

Жанубий кореялик профессор аёл Сангла Лии Ўзбекистонга келиб, олийгоҳлардан бирида инглиз тилидан талабаларга дарс беришни бошлаган. Лекин бу орада уни уч соатдан кўп вақт ишда бўлмади, деба бўшатиб юборишиди.

Кўмак Хорижлик ўқитувчининг меҳнат ҳуқуки тикланди

Қайси асосга кўра дейсизми? Меҳнат кодексининг 100-моддаси 2-қисми 4-банди билан – гўёки меҳнат вазифаларини бир марта кўпол равишда бузгани учун.

Лекин ўзига юқатилган вазифаларни, яъни ўқув машгулотларини амалда тўлиқ ўтаган профессор судга мурожаат қилади. Суд уни ўз ишига тикилаш ҳақида қарор чиқарди. Кўшимчасига, мажбурий бекор юрган даври учун катта миқдорда пул маблағлари ундириши ҳам белгилайди.

– Бўлиб ўтган суд жараёнда мамлакатингида суд тизими қанчалар адолатли эканининг гувоҳи бўлдим, – деди Сангла Лии. – Суд ишида яқиндан ёрдам берган Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Фарғона вилояти кенгашининг меҳнат ҳуқуқ инспекторларига ўз миннатдорлигимни билдираман. Уларнинг мутахассис сифатидаги берган хуносаси ҳам судда ҳал қўйувчи аҳамият касб этди.

Феруза АБДУЛЛАЖОНОВА,
Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси Фарғона вилояти кенгашин
меҳнат ҳуқуқ инспектори

Наманган вилояти

КАСАБА УЮШМАЛАРИ – ЁШЛАРГА!

М

ухлиса Мамарасу

лова айни пайтда

Наманган давлат

университети санъатшу-

нислик факультетининг

хисобидан

коносон са-

наторийсида даволаниш

учун имтиёзли йўллан-

ман мўлжалиди

йўллаштирилди. Болаликдан I-гурӯҳ ноги-

ронлиги бор ва мунтазам

равища даволанишга

муҳтож Камолхоннинг

олийгоҳдаги ютуқлари

кўпчиликка намунидир. У

республика миқёсида ўт-

казиладиган паралимпия

мусобақаларида фаол

ишишор этиби, паравело-

спорт, парасузиш ҳамда

енгил атлетика турлари

бўйича голибликини қўлга

киритиб келмоқда.

Шунингдек, Наман-

ган мұхандислик-қурилиш

институтининг

иккинчи

босқич талабаси Камол-

хон Абдулхалев бу йил ка-

саба уюшмалари ижти-

мий-сугурута маблағлари

хисобидан

коносон са-

наторийсида даволаниш

учун имтиёзли йўллан-

ман мўлжалиди

йўллаштирилди. Болаликдан I-гурӯҳ ноги-

ронлиги бор ва мунтазам

равища даволанишга

муҳтож Камолхоннинг

олийгоҳдаги ютуқлари

кўпчиликка намунидир. У

республика миқёсида ўт-

казиладиган паралимпия

мусобақаларида фаол

ишишор этиби, паравelo-

спорт, парасузиш ҳамда

енгил атлетика турлари

бўйича голибликини қўлга

киритиб келмоқда.

Шундай шароти яратапмизки, ўқувчилар мактабдан ортиқ синфоналар, кутубхона, мажмислар зали, ошхона, STEM лабораторияси, компьютер хонаси ва қасбга йўналтириш хоналари мавжуд. Очиқ ва ёник спорт майдончалари, йўл ҳаракати хавфсизлиги йўлаклари ташкил этилган.

Маълумки, мамлакатимизда ёшлилни камиди иккита чет тили ва битта замонавий хунарга ўргатиш мактаб таълимида асосий йўналиш сифатида белгиланган. Янги мактабда ҳам бунга шароти яратилган. Махсус жиҳозланган хоналарда ўқувчилик, заргарлик, пазандачилик, сартошлик, электротехника, компьютер ва мобил телефонларга хизмат кўрсатиш, робототехника бўйича касб сирларини ўрганади.

Давлатимиз раҳбари ўқувчилар билан мулоқотда бўлди.

– Шундай шароти яратапмизки, ўқувчилар мактабдан чет тилларини ва хунар ўрганиб чиқади. 11-синф ҳаётга йўлланма берувчи синф бўлади. Агар ҳар бир ёш шундай ўқб, жамиятда ўз ўрнини топса, Ўзбекистонимизга мустаҳкам замин бўлади, – деди Шавкат Мирзиёев.

КАШҚАДАРЁ УЛКАН ЎЗГАРИШЛАР АРАФАСИДА

<<< 1

Махаллада Касаначилик маркази ташкил этилмокда. Президент унда яратилаётган шароитларни кўздан кечирди.

Бу ерда тикиувчилек, чармдўзлик, гиламчилик маҳсулотлари тайёрланши билан бирга касаначиларга иш ҳам ўргатилиди. Ҳоким ёрдамчиси ҳамда хотин-қизлар фаоли томонидан ишсиз фуқаролар аниқланниб, кизиқни ва хошишларига кўра йўналишлар бўйича усталарга бирристирилди. Буюртмаларни тайёрлашни тўлиқ ўзлаштирган касаначиларга ўйда ишлани учун керакли дасттоҳ ҳамда хомашё берилди. Буюртмачи ва касаначи ўртасида тузиленг шартномалар ҳоким ёрдамчиси томонидан «Ягона меҳнат миilli тизими»га киритилди.

Давлатимиз раҳбари бу ердаги хунармандарни хомашё билан таъминлаш, аҳоли зич маҳаллалардаги коллежларнинг маълум хоналарини касаначиларга ажратиш бўйича топшириклилар. Бу орқали ҳамда ўзгаришига киритилди.

Олий Буш Кўмондон билим юрти ошхонасида курсантлар билан бирга тушлик қилиди. Спорт ва ўкув машгулларни кўрди. Ўкув юрти узра хужумчи, қирувчи, транспорт самолётлар, жанговар вертолётлар иштирокидаги ҳарбий авиация парвозлари намойиш этилди.

Мутасадиларга дунёда кузатилаётган хавф-хатарлардан келиб чиқиб, ҳаво мудофаасини янги погонага кўтариш, таҳрика тарикасидаги учувчилик кўрималар йўниши йўлга кўйиш бўйича кўрсатмалар берилди. Ушбу билим юрти фаолиятини ҳам шунга мувофиқ токомиллаштириш, ҳорижий мусасасалар билан кўшима таълим дастурларни амалга ошириши зарурлиги таъвидланди.

Президент Шавкат Мирзиёев жойларга чиққанда ҳалим ичиғи кириб, аҳоли турмуш дарасини яқиндан ўрганиди. Тұрмуш дараси эса, аввало, ички бозордаги маҳсулотларда, нарх-навода намоён бўлади.

Маълумки, бу таълим мусасасаси 1994 йилда Жиззахда ташкил этилган. Лекин у ерда бўлажак учувчилар амалиёт ўташи учун шароит етари эмасди.

Давлатимиз раҳбари 2018 йилда Қарши тумандаги Хонобод ҳарбий аэродромида бўлганида ҳарбий учувчилар тайёрлашни ушбу аэродром имкониятларидан самаралар фойдаланиш бўйича тақлифлар билдирганди. Шу асосида, олий ҳарбий авиация билим юрти 2019 йилда Қарши шаҳрига кўчирилди. Ўкув ва машғулот бинолари замонавий тренажёrlар, сунқалар, ахборот технологиялари билан жиҳозланди.

Бу курсантларга Хонобод аэродромида ҳарбий ҳаво кемаларини бошқариш ва уларга техник хизмат кўрсатиши бўйича машғулотлар олиб бориши, бевосита ўкув полигонларида иштирок этиш имконини бермоқда. Парвозга тайёргарлик маркази ва ахборот-ресурс маркази, 4 та мута-

хассислик йўналишлари борасида ўкув лабораториялари ҳарбий учувчиларнинг профессионаллик дарражасини оширишга хизмат қилмоқда.

120 ўрнини маданият маркази, 400 ўрнини ёткоҳона, ошхона, саф майдони ва спорт шаҳарчasi курсантлар иктиёрида. Айни пайтда бу ерда 276 нафар курсант таълим олмоқда.

Президентимиз мусасадаги шароитларни кўздан кечирди. Ёшлар билан ўхбатда ўз мутахассислиги билан бирга кўшимча ҳорижий тиллар ва замонавий технологияларни пухта ўрганишнинг аҳамияти таъвидланди.

– Ҳар бир давлатнинг мудофааси унинг қудратини кўрсатди. Мудофаан эса сизга ўхшаган бимлими, ақли, иродали ҳарбийлар, мухандис ва учувчилар таъминлайди. Бунга муносиб бўлиш учун доим ўқиб-ўрганиб, ўз устинингизда ишлаб, ҳар томонлама баркамол бўлиб этишишнинг керак, – деди Шавкат Мирзиёев.

Олий Буш Кўмондон билим юрти ошхонасида курсантлар билан бирга тушлик қилиди. Спорт ва ўкув машгулларни кўрди. Ўкув юрти узра хужумчи, қирувчи, транспорт самолётлар, жанговар вертолётлар иштирокидаги ҳарбий авиация парвозлари намойиш этилди.

Мутасадиларга дунёда кузатилаётган хавф-хатарлардан келиб чиқиб, ҳаво мудофаасини янги погонага кўтариш, таҳрика тарикасидаги учувчилик кўрималар йўниши йўлга кўйиш бўйича кўрсатмалар берилди. Ушбу билим юрти фаолиятини ҳам шунга мувофиқ токомиллаштириш, ҳорижий мусасасалар билан кўшима таълим дастурларни амалга ошириши зарурлиги таъвидланди.

Президент Шавкат Мирзиёев жойларга чиққанда ҳалим ичиғи кириб, аҳоли турмуш дарасини яқиндан ўрганиди. Тұрмуш дараси эса, аввало, ички бозордаги маҳсулотларда, нарх-навода намоён бўлади.

Йangi ийларга арафасида Қарши шаҳрида кўп қатвали савдо мажмуси ишга тушган эди. Ўнда озиқ-овқат, маший техника, хўжалик моллари дўйонлари ва кўнгилочар масканлар жойлашган.

Давлатимиз раҳбари ушбу мажмуси таъмирни бўюриб, озиқ-овқат ва маший техника дўйонларни кириб кўрди. Маҳсулотларнинг сифати ва нархларига ётибор қаратди. Уларнинг аксарияти мамлакатимизда ишлаб чиқариладиганини юқори баҳолади.

Ҳаридорлар билан ўхбатда давлатимиз раҳбари озиқ-овқат маҳсулотларнинг нархи ва хизматлар ҳақида уларнинг фикрлари билан қизиди.

Президент Шавкат Мирзиёев Қарши шаҳрида «Буюк Турон» кичик саноат зонасида ҳам бўлди. Ўкув ва мажмуси иштироқни бўлди.

Бу ерда ҳозирча 2 та лойиҳа амалга оширил-

ган бўлиб, 500 дан ортиқ иш ўрни яратилган. Жорий йил охирiga қадар яна 2 та лойиҳа ишга туширildi.

Ўтган йили фаолият бошлаган «Алп Техно Сервис» масъулиятни чекланган жамията йилга 120 миндона телевизор ва мониторлар ишлаб чиқариш кувватига эга. Корхона JVC, TCL, Zimmer брендларининг аудиторианидан ўтиб, шу номлар остида ташкил бозорга чиқарилди. Ўтган йилини 3 миллион доллар маҳсулот экспорт қилинган.

Бу ерда 70 та иш ўрни яратилган. Яқинда платформа таъмилини кўрсаткичини 6 миллион долларга етказиш режа қилинган.

Давлатимиз раҳбари электротехника маҳсулотлари, уларни ишлаб чиқариш жараёнлари билан таниши. Корхона ишчилари билан ўхбатлаши.

Президент Шавкат Мирзиёев Қашқадарё вилоятини иктиносидий ривожлантириш масалалари бўлиб, яхшига қўйилди.

Тадбир бошида б 6 та янги корхонани ишга туширish маросими бўлди. Қарши тумандаги «Омад старт», Қарши шаҳрида «Китоб ип йиригур», Дэҳқонобод тумандаги «Бахт текстиль», Шаҳрисабз шаҳрида «Оксарой текстиль» ва «Пит-стоп» корхоналари ҳамда мебель фабрикаси вакиллари видеоалоқа орқали мажмуалар салоҳияти ҳақида ахборот берди.

Давлатимиз раҳбари рамзий тугмани босиб, Ўтган йилини 1,5 миллиард доллар инвестция жалб қилиб, 440 минг аҳолини даро-

мадли иш билан таъминлаш белгиланган.

Давлатимиз раҳбари бандлик масаласига аллоҳида эътибор қаратиб, бу борадаги имкониятларни кўрсатиб ўтиди.

Ҳусусан, вилоядатда 80 та маҳалла 6 мингдан зиёд аҳоли касаначилик билан шугулланади. Ўзбекистон Президенти имзолаган қарор кенг имкониятлар яратади. Жумладан, тадбиркорларга ҳар бир жалб қилинган касаначи учун, 2 миллион сўмгана имтиёзли револьвер кредит иш 1 миллион сўмгана фойзис сусда берилади. Касаначиларга ўзини ўзи банд қилиб, солик тўламасдан шуғуллашига руҳсат этилади. Касаначиликка жалб қилинган эътиёжманд фуқаро ижтимоий нафака б 6 ой давомидан тўлаб берилади. Асоб-усуна ва хомашё сотиб олишга 9 миллион сўмгача субсидия тақдим этилади. Касаначиларни жалб қилиган тадбиркор ва кластерлар учун фойда ва айланма солиги, давлат муслимларни ишларни 2 баравар камайди.

Буар өрқали Қашқадарёда яна 150 та маҳалла ҳам шаҳарни оғизлайди. Касалалардаги бандлик ва ижтимоий масалаларни ҳам қилинганда кластерлар фоал бўлиши керакли таъвидланди.

Деҳқонобод Яккабоғ, Шаҳрисабз ва Нишон туманларида сув таъминотини яхшилаб, 10 минг аҳолини банд қилиш, Миришкордаги 5 минг гектар табиий бўлди банд қилинганда тадбиркорларни яхшилайди.

– Ҳар бир туманда салоҳиятни лойиҳага, лойиҳани иш ўрниларига айлантириш керак, – деди Шавкат Мирзиёев.

Қайд итиланидек Шаҳрисабз, Китоб, Қамаши ва Яккабоғ туманлари турим салоҳиятининг яхшилайди. Тадбиркорларни яхшилайди.

Йигилишдаги асосий масала саноатни ривожлантириш, тадбиркорлар ва касаначиликни кўллаш-куватлаш зарурлиги таъвидланди.

Сўнгги беш йилда Қашқадарёга 10 миллиард доллар инвестиция жалб қилинган. Тадбиркорлар сони 2,5 баравар кўпайтиб, кўшимча 325 мингнинг доимий иш ўрни яратилган. Илгари саноати паст бўйган 8 та туманда ишлаб чиқариш 2-3 баравар ошиб, вилоядатги улуши 36 фоизга етган.

2023 йилда вилоят 1,5 миллиард доллар инвестия жалб қилиб, 440 минг аҳолини даро-

зиёдулла Жонибеков, Икром Абвалбоеv, Ўлмас Баротов, ЎзА мухбиrlари

Андижон вилояти

Қорақалпогистон Республикаси

Зукко машинасозлар

Металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба ўюшмаси Андижон вилояти кенгаши тармоқдаги ёш ишчи-ходимлар ўртасида «Заковат» интеллектуал ўйинининг вилоят босқичини ўтказди.

Унда 10 та жамоа иштироқ этиди. Қизғин ва мароқли баҳслар янунида биринчи ўринга «ЎзАвтомоторс» АЖнинг «Айсберг» жамоалари лойиқ деб топиди. «Ғалабага бўлган иштиёқи учун» номинациясида эса «Ўз-КорамКо» МЧЖнинг «НО NAME» жамоаси соириндор бўлди.

Тадбир янунида касаба ўюшмаларида узоқ йиллар самарали

мехнат қилган фахрий, Металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба ўюшмаси Андижон вилояти кенгаши сабиқ раиси Баҳром Курбонова 70 йиллик юбилей муносабати билан эсдалик совғалари топширилди.

Сардорбек ЛАТИПОВ, Металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба ўюшмаси Андижон вилояти кенгаши мутахassisи

Мусобақа

Фолиблар Финалда

Нукус шаҳридаги Ресpubлиka ўйин турлari ва енгил атлетика бўйича ихтисослаштирилган спорт мактаби ҳамда Нукус олимпия ва паралимпия спорт турлari тайёрлаш мактаби спорт базаларида республиka кўл тўпи мусобақасининг Қорақалпогистон Республикаси босқичи бўлиб ўтди.

Мусобақа спорт мактаби 25 ёш ва ўндан кatta катта ўшдаги ўқитувчи ходимлар ўртасида ташкил этилиб, унда 25 та жамоада 250 нафарга яқин спортсевар катнашди.

Қизғин ўтган мусобақада аёллар ўртасида 1-ўринини Ресpubлиka ўйин турлari ва енгил атлетика бўйича ихтисослаштирилган спорт мактаби, 2-3-ўриннлар Нукус ва Тахтакўпир турлари спорт мактаблари жамоаларига насиб этиди.

Бугина эмас, катнашчилар «Энг ёши улуғ иштироқчи», «Энг маҳоратли ҳаваскор спорти», «Ғалабага бўлган иштиши учун», «Энг ёш иштироқчи» номинациялари бўйича ҳам тақдирланди.

1-ўринни етагллаган жамоалар Тошкент вилояти Чирчик Қорақалпогистон бўйича масъул ташкилотчи

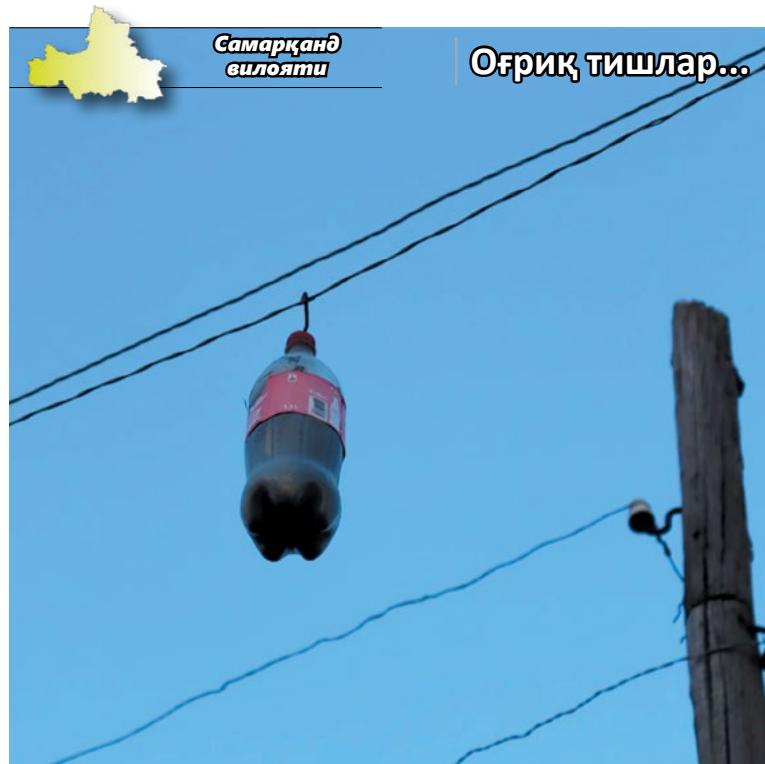

тасида эса 1-ўринини Ресpubлиka ўйин турлari ва енгил атлетика бўйича ихтисослаштирилган спорт мактаби, 2-3-ўриннлар Нукус ва Тахтакўпир турлари спорт мактаблари жамоаларига насиб этиди.

Бугина эмас, катнашчилар «Энг ёши улуғ иштироқчи», «Энг маҳоратли ҳаваскор спорти», «Ғалабага бўлган иштиши учун», «Энг ёш иштироқчи» номинациялари бўйича ҳам тақдирланди.

1-ўринни етагллаган жамоалар Тошкент вилояти Чир

Оғриқ тишлар...

Коронгида топишганмисиз, жаноблар?

Мана сал кам бир ойдирки, Иштихон туманинда ўндан ортик маҳалла электр тикинчидан ўзилмаган кун йўқ ҳисоби. Катта ёшдаги кишилар бу «кўргулук»ка кўйникув ҳам кетишиди. Аммо мактаб ўқитувчилари ва ўқувчилар қандай ҷидаётган экан? Шифокорлар ва беморлар-чи? Ўн-ўн беш йилдан бўён тўшакка михланбўл қўлган қасалмандлар, имконияти чекланган одамлар, яқинда туғурухонадан чиққан эмизилик болалиси бор аёлларнинг арз-додлари мутасадиларга, яъни ҳоким ва унинг ўринбосарлари, сектор раҳбари ҳамда электр таромоги масъулларига чивин чакчанлик ҳам таъсир қиласяпти.

Шу кунларда тумандаги Сувукўргон, Бўронхўж, Булоқбоши, Катта-қангли, Бешкака,

Нормурод МУСОМОВ
«ISHONCH»

— Юлдуз Шукратовна, болалар орасида тез-тез учраб турдиган ревматизмнинг келиб чиқиши ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Ревматологик қасаллуклар тизими бўйли, инсон иммунитети ушбу хасталик сиқибатida пайдо бўйлан оқисларни тандаги фойдалан оқислардан фарқлай олмай қолади ва ўзига қарши ўзи соўгув бошлади. Захда, соўвуқда узоқ муддат қолиб кетиш, ёзда жуда соўвуқ сувда чўмиллиш натижасида бўйимларнинг шамоллаши ёки сурункали томок оғриғи - тонзилитни яхши даволамаслик натижасида ҳам ревматологик қасаллуклар пайдо бўйли. Охиригина пайтлардан бўлалар орасида ревматизмга чалининшинг асосий сабабларидан бири бу оғриғи, яъни сурункали тонзилитни тўлиқ даволамасликдир.

Стапилокок каби зарарли бактериялар таъсирида кечадиган сурункали тонзилитда вируслар ўзидан зарарли токсинган ажрати бошлади. Ана ша зарарли токсинган аввал сукъ бўйимларида яллиғланши хосил қиласи. Бунда баъзы-баъзида боланинг тиззаси, оёқлари оғрийди. Бу ҳолатга ота-оналар унчалик этишиб бермаслиги мумкин. Чунки бола кўп юрганида, тепаликка кутарилганида оёқ оғриғидан шикоят қиласи. Бунга катталар кўпинча одатига ҳол сифатида қарашади. Ваҳоланни, бу тарзда юравериш натижасида жаҳаён ривожланаб, у юрак бўймачаси фаолиятига сабаби таъсири қила бошлади. Кўпинча ота-оналар ана шу ҳолатда - юракни ўзгариши кузатиланидагина шифокорга мурожаат қилишиади.

— Ревматизм ҳасталигини ва унинг асоратларини йўқотиш мумкинми?

— Агар ревматизмнинг бошланғон босқичида шифокорга борилса, албатта, бу қасаллукни тўлиқ бартараф этиш мумкин. Бунда, аввало, вирус ўчиги бўлган гомоқ соҳаси, оёқ ва юрак азозлари даволанади. Уларга физиотерапевтик муолажалар қилинади. Бола вақти-вақти билан ҳар олти ойда муолажалар олиб турishi натижасида ҳасталикдан холос бўлади. Аммо қасаллукнинг 3- ёки 4-босқичида мурожаат қилинса, унинг асоратларини, яъни бўйим ва юрак оғриқларини йўқотиш анча қийин кеч-

ди. Кўпинча қасаллик иммунитети паст, камкён, кўча-кўйда енгил егуликлар билан таомланиши одалтланган болаларда кўп учрайди. Биласизи, ҳамма болалар ҳам қаёнчидир совуқда көлиб кетади. Масалан, ўртоқлари билан корбўрон ўйнаб совиқотиши, автобус бекатиди узоқ қолиб кетиши натижасида оёғидан совуқ ўтиши мумкин. Шундай пайтларда боланинг иммунитети кучли бўлса, организм нокулай, шароитдан ҳам зарариз чиқа олади. Агар иммунитет паст, камкён бўлса, шамоллаб қолиши ёки сукъ ва бўйимларга шикаст этиши мумкин. Шу босис ревматизмни даволашда боланинг умумий ҳолати лаборатор текширувлардада ўтилизилга, ташикс қўйилди ва муолажалар бошланади. Камқонликни даволамасдан, иммунитетни кутармасдан туриб, яъни натижасида эришиб бўймайди.

— Ота-оналар фарзандларининг бўйим ва сукъ қасаллукларига ҷалинмаслиги учун нималарга эътибор қаратишлари зарур?

— Аввало, ҳар оғир ота-она фарзандига эътибори бўлиши, унда кузатиган қасаллукка «оддий шамоллаш» ёки «томок оғриғи» демадасдан, боланинг буткул согайиб кетишини таъминлаши шарт.

Оиласда болаларни sogлом турмуш тарзига ўргатиш керак. Бадантарбия ва спорт билан шугувланиши жуда ҳам мухим. Чунки бунда болаларда қон айланиси яхши бўлади, тана чиникади. Бундай болаларда шамоллаш кам кузатилади.

Кўча-кўйда тайёрланган енгил таомларнинг хавфи шундаки, уларда кимёвий кўшимчилар кўп бўлади. Қолавесра, уларнинг қандай усууда пиширилганни, тозаликка, гигиенага амал килинганини ўзимки, билмаймиз. Турли fast-foodларни тайёрлаш жараённида вируслар, зарарли бактериялар уни тайёрлаётган одамнинг кўйидан ўтиши оқибатида, бу егулики истемол килган болага ҳам юкиши мумкин. Яна бир жиҳат, хозирги кунда болаларга резин сўёқ кийимлар кийдириш ҳолатлари кўп учрайди. Имкон қадар болаларга табиий чармдан тайёрланган оёқ кийим, пахтадан тайёрланган пайтойлар кийдириш, оёғи терла-маслигини таъминлаши зарур. Бундан ташқари, болаларнинг оёқ кийимидан сув ўтган-ұтмаганини ота-она текшириб туриши, уларнинг заҳ ёки соўвуқда қолиб кетишига йўл қўймаслиги керак.

«ISHONCH» мухабири
Зебо НАМОЗОВА сўхбатлаши

Текин пишлок қопқонда бўлар экан

ОАВлар орқали аҳоли, айниқса, ёшлар, турли хил интернет уйинларидан тинимизсиз огоҳликка чақирилаётган бўлишига қарамаг, бўгун кўпчилик тузоқа тушмоқда. Ҳусусан, ўсмилрор орасида «1Xbet» оммалашшиб бораётган њеч кимга сир эмас. Фаргоналик Отабек Рустомов ҳам айни шу қиморга ружу қўйғанлардан экан. У бизга «1Xbet» туфайли бошига тушган кўргуликларни сўзлаб берди:

Ўзин тўйк, зиёд синада түмниш, ўсланиш. Эркаинчи, содданинни колијада ўжин юрган кезларни бўлекларини ва тошалиштар ўйинларни қизиқиб қолади.

Тўйро, иштихоний тармоқлардан ўйинлар оқидати ҳинчлик билан турмасишини билдиради. Алико ду мен билан содир бўйламиш, деб ўйланади. Шундаки эрмак сифатида қарағанман. Истаин вақтида ундан чиқиб кетпа ошишини кўзимди. Лекин...

Бонингда 10 минн сўми нули билан фурӯбларга купон қилини. Шу-шу «1Xbet» овубончони айланди. Бора-бора тикшерланган нулини сўмла айланди.

Бир куни 15 миллион сўми ютиқизиб кўйдими. Ўзинни кўзга той тополмай, хуноним инди. Каердан бўйса ҳам нули топиб, ютиқизган нулини қайтариб олини исташни тинчлик дерасиди.

Манин-билимидан қарз олди. Уларни ҳам ўйинда бой берди. Қарзарни қайтариши учун каштари оқидорда нулини топиб, «Рўзётка» ўйинини маҳсад қилиди. Бирор ҳифозида менни нули берди турдидан одан қолнишади.

Ўйинни хўмири тўпта денимада, фуқаролик паспорти ёзасига кредит берадиган марказлардан маниннин техника оидни ва зрии бахчисига сотиб, нулини ўйинга тикди. Охир-оқиди, ютиқизган сўмла 70 миллион сўмла етди.

Олан қарзини ва кредитини тўлланмасидан кейин уйла нулини сўраб келувчилар кўйлади.

Бонни берк кўянига кирб қолиан вақтини қарзни ҳар хил ўйнадарни ҳамауди.

Ҳамто тоинима қасд қилимокни ўйланадан пайтларни ҳам бўйди. Шундай паллада оғла-онам тоинима оро кирди. Отами ҳаммасидан хадардор бўйлац, қарзарнини тўлди.

Инсон ҳар қандай ҳолатда тўмуклика тўмукласини, ҳаётини давоб эттириши керак экан. Болаликдан саънатни ўзига қизиқиним бор эди. Шу қизиқини ортидан маҳаллада Қўз таиноасини шаклантириб, «бен ташаддис олишинадасида қатнишадик.

Мусобақанини финал доскимидан саҳнада тўриб, менни қайта ҳаётига қайтариш, дотикдан олиб чиқсан оғла-онамдан кесирил сўрадим. Ўша пайтда ичиндан ўтлан түшнумарни сўз билан ифодалаб беролмайман...

Айни пайтда Кўйон давлат пёданюска иштепчурти ташадасинан. Теникурларнига вазижоник қилини низитидан эмаслан. Бўйлар бўйлас ўйинларни берниб кетсан тендишларнига охтиарни түзсан. Бунини охри вай. Вактида кўзининг очини. Бу ўйнадарни денида тўртнанларни баландпарбоз ташларни уйланади. Текин шинисек, фуқат кўянида бўйлар жанади.

ЙЭЖОКУ талабаси
Муҳаммадшукур МУҲАММАДЖОНОВ
ёзиб олди

Саломатлик

Тошкент вилояти

Эҳтиёт – шарт!

СЕЛДАН ҚАНДАЙ ҚУТУЛИШ МУМКИН?

Сел – тоғ водийлари, сойлар ва жарликлардан оқиб келадиган, катта вайронагарчилик кучига эга бўлган қисқа муддатли лойқа ва лойқатош аралаш кучли сув оқимидир. Шунингдек, сел оқимлари қорларнинг жадал эриши, кучли жала ёғиши натижасида кичик дарё ва сойларда ҳам содир бўлиши мумкин.

Сел хавфи мавжуд худудларда ахолига кўйидагилар тавсия этилади:

— Бу борадаги маълумотларга беъзтибор бўлмаслини;

— Бу оғоф ҳаёти, соғлиғи ва моддий бойликларига хавф тудиришини доим ёдда тутиши;

— Сел оқими жуда тез шаклланади сабабли, турли баландниклар, тепаликлар да ҳаётини кўширишади;

— Адириллар, тоза-бадиарларни ўзбашимчалик билан ўзлаштирилмаслик, у ерларда агротехник тадбирлар қондадарини бузмаслини;

— Сел ўйлари ва кўчкі хавфи мавжуд худудларда уй-жай ва бошқа объектлар курилишига йўл кўймаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Газета тизимлари объектлари, сел омборлари ва бошқа сув тизими объектларидан қонунга хилор равишда сув олиш ёки бошқа мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;

— Сел хавфи ўзлон килинганда имкон борича мазкур худудларда ҳаракатланмаслик мақсадларда дамбаларга зарап етказмаслини;